

Kiem Kracht

Van de voorzitter

Biologische landbouw waarderen wij vanwege haar natuurlijkheid. Zo draagt zij

bij aan de biodiversiteit, de variatie van plant- en diersoorten. De mens die in een natuurlijke omgeving tot rust komt, geniet van de soortenrijkdom.

Ik vermoed dat ook u gearmeerd bent van de schoonheid van een speciaal plantje of dier. Dat geldt zeker voor de telers die Stichting Zaadgoed ondersteunt. Zij zijn als biologische veredelaars gefascineerd door de natuurlijke mogelijkheden van bepaalde gewassen. De uitdaging voor de biologische landbouw van deze tijd is om de verbinding met de samenleving te versterken. Dat vraagt om betrokken en creatieve mensen, die verschillende projecten en ondernemingen opstarten. Eén vorm vindt u bij Stichting Zaadgoed: burgers (en ook een paar collega-telers) ondersteunen financieel de telers die op hun biologisch bedrijf gewassen veredelen, waarin commerciële partijen niet geïnteresseerd zijn. De verbinding tussen landbouw en samenleving waar u bij betrokken bent is heel innovatief en modern. Daar mag u trots op zijn. Ik wens u veel leesplezier.

Jaap de Vries

Het Mekka van boer Koekoek

Vijf jaar geleden zat de Rotterdamse Robert Koekoek nog op de vrachtwagen en vervoerde hij chemische meststoffen door heel Europa. Nu teelt hij samen met z'n vrouw Helen 350 soorten groenten in een koude kas in de Nijmeegse

polder. Dit jaar heeft hij 60 tomatenvariëteiten gezaaid om te kijken welke rassen interessant zijn voor de biologische teelt. Stichting Zaadgoed ondersteunt hem bij dit onderzoek.

De tomatenplanten staan in keurige rijtjes en naast elk plantje staat een naambordje. De ene naam klinkt nog exotischer dan de andere: Cuban Black, Moskvich, Mexicaanse Honingtomaat, Red Zebra en Green Sausage. "Het zijn zwarte, gele, groene, rode en gestreepte tomaten," aldus tuinder Robert Koekoek. "Sommige soorten zijn lekker voor salades. De kooktomaten zijn juist geschikt voor sauzen en warme gerechten."

Fotograferen en proeven

Het tomatenproject doet Robert in samenwerking met biologisch zaadbedrijf De Bolster. Robert: "De Bolster had nog 30 soorten tomatenzaden liggen die ze wilde uitproberen en ik had zelf ook zo'n 30 soorten verzameld. Nu heb ik alle 60 variëteiten bij mij in de grond gestopt om te kijken wat er uitkomt. Het is afwachten of deze planten straks genoeg oogst opleveren voor de handel. Dat is mijn risico. Stichting Zaadgoed subsidieert mijn extra onderzoeken. Het onderzoek bestaat uit waarnemen, beschrijven, fotograferen en proeven. Het project is ge-

- In dit nummer:
- Van de voorzitter
 - Het Mekka van boer Koekoek
 - Triodos Foundation
 - Bestuurslid in Beeld
 - Kort Nieuws

slaagd als eenderde van deze tomatensoorten bruikbaar blijkt. Van de zomer kunnen mijn klanten op de markt feedback geven welke tomaten zij het lekkerste vinden."

Wigwambonen

Robert en zijn vrouw Helen staan elke zaterdag op de biologische boerenmarkt in Nijmegen. Hun oudste dochter helpt mee in de kraam. Robert: "Het is heel leuk om zelf je eigen geteelde groentes te verkopen. Bovendien is het voor ons niet rendabel om het via de tussenhandel te doen. Daar zijn we te klein voor. Onze kas is maar 1600 vierkante meter."

Vrijdag is oogstdag. Dan zijn Robert en Helen de hele ochtend in de kas bezig met snijden, plukken en bundelen. Robert: "Wij onderscheiden ons in diversiteit. Over het hele jaar telen we ongeveer 350 soorten gewassen. Blauwe wigwambonen, purpere snijbonen, olijfkomkommers, peterselie-erwten, we proberen van alles uit. Soorten die goed bevallen, houden we erin. Smaak en kwaliteit zijn de criteria." Vrijdagmiddag worden de 80 kisten verse oogst opgeslagen in een kleine koelcel. "Ons mekkaatje", noemt Robert dat. Zaterdagochtend vroeg gaat alles naar de markt. Robert: "We hebben veel soorten maar wel kleine porties. Om acht uur staan de eerste klanten al in de rij omdat ze niet te laat willen zijn voor de boterboontjes, bijvoorbeeld. Om drie uur 's middags, als de markt afgelopen is, zijn wij uitverkocht."

Volkstuinje

Vijf jaar geleden besloten Robert en Helen het roer om te gooien. De familie Koekoek is van Spijkenisse naar hartje Nijmegen verhuisd. Helen is homeopathie gaan studeren en Robert is tuinder geworden. Robert: "Waarom ik hier voor gekozen heb? Je moet toch wat en dit leek me leuk."

Mijn opa zat vroeger in de komkommers en ik heb zelf altijd een volkstuinje gehad. In Rotterdam teelde mijn Surinaamse buurman kousenband en mijn Joegoslavische buurman had weer bijzondere tomaten. We wisselden allerlei zaden uit met elkaar. Ik ben altijd heel nieuwsgierig naar wat er uit zo'n zaadje tevoorschijn komt. Als ik een zaadzakje met een foto van paarse bonen in mijn handen heb, wil ik weten hoe het er in het echt uitziet en hoe het smaakt."

Stoeltje

Voor Robert is het puur geluk om lekker in zijn tuin bezig te kunnen zijn. Robert: "De wereld is zo gehaast en ik ben erg op mijn rust gesteld. In het weekend kom ik in contact met de 'boze buitenwereld'. Dat is heel leuk en onze klanten zijn erg betrokken, maar het liefst zit ik toch op mijn stoeltje in de kas te kijken hoe alles groeit."

Meer info: www.boerkoekoek.nl.

Bestuurslid

In Beeld

Stichting Zaadgoed heeft een nieuw bestuurslid: Michel Haring.

Michel Haring is hoogleraar plantenfysiologie aan de Universiteit van Amsterdam. Hij is geen onbekende in de biologische sector. Als onafhankelijke deskundige op het gebied van genetica en moleculaire biologie is hij een veelgevraagde spreker op voorlichting en discussie-bijeenkomsten. Michel heeft een tijd in Duitsland onderzoek gedaan en is daar in contact gekomen met de Demeterbond. Het viel hem op dat de biologisch-dynamische boeren stellig tegen gentechnologie waren terwijl ze eigenlijk niet zo veel over de techniek wisten. Om iets aan dit kennisniveau te doen heeft Michel toen de werkgroep gentechniek opgericht, die vijf jaar lang actief is geweest. Michel: "Je kunt wel ergens tegen zijn maar dan moet je er ook alles vanaf weten. Beter nog is het om ergens vóór te zijn. Voor biologische veredeling bijvoorbeeld."

Terug in Nederland heeft Michel geprobeerd de aandacht voor dit thema te versterken. Hij nodigde iedereen uit die zich in Europa bezig hield met biologische plantenveredeling en daagde ze uit om na te denken over hun doelen. "Wat vind jij een goede rode kool, waar moet hij aan voldoen voor de biologische teelt en hoe kun je dit bereiken?" Een voorwaarde voor de verdere ontwikkeling van de biologische landbouw is volgens Michel dat ze zorgt voor haar eigen biodiversiteit en goed passende rassen.

In zijn onderzoek maakt Michel vaak gebruik van genetische manipulatie, of modificatie zoals hij zelf zegt. Michel: "Het is een experimentele wetenschap waar we van kunnen leren. Het geeft inzicht in de genetische achtergrond van allerlei processen in planten. Voor de productie van voedselgewassen heb je geen gotech nodig, je kunt net zo goed gebruik maken van de genetische variatie die van nature in planten aanwezig is. Gentechniek leidt tot genetische verarming."

Als bestuurslid van Zaadgoed wil Michel zich vooral bezig houden met het onderwijs. "Ik denk bijvoorbeeld aan het ontwikkelen van een eetbaar lespakket, met zaadjes van verschillende rassen die leerlingen zelf kunnen zaaien en opeten." Verder vindt hij dat de stichting meer zichtbaar zou moeten zijn met artikelen in bladen zoals Zens of Motief. Ook daar wil hij graag een bijdrage aan leveren.

Triodos Foundation

Triodos Foundation steunt Zaadgoed

Stichting Triodos Foundation, steunt projecten die met waardevolle, vernieuwende initiatieven bijdragen aan de ontwikkeling van een duurzame samenleving. De projecten van Zaadgoed passen goed binnen de doelstellingen van Triodos Foundation. Daarom is het werk van Zaadgoed al meerdere malen met financiële bijdragen ondersteund. In 2007 heeft Triodos Foundation de donaties die zijn binnengekomen bij Zaadgoed verdubbeld. Begin dit jaar heeft Triodos Foundation een steunfonds geopend voor Stichting Zaadgoed; STF Zaadgoed. Ook u als donateur kunt uw donatie overmaken aan dit steunfonds.

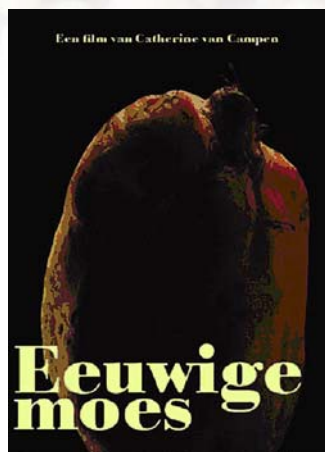
Triodos Foundation zal in 2008 de donaties die op deze rekening binnenkomen opnieuw verdubbelen (met een maximum van 7000 euro per jaar). Als u uw donatie voortaan overmaakt op rekening nummer: 21 23 45 133 op naam van STF Zaadgoed te Zeist, wordt ook uw donatie verdubbeld. Vergeet niet uw naam en adres duidelijk te vermelden zodat we u de Kiemkracht kunnen blijven toesturen.

Kijk voor meer informatie op www.triodosfoundation.nl. De informatie over Stichting Zaadgoed is te vinden onder biodiversiteit bij biologische plantenveredeling.

Kort Nieuws

Eeuwige Moes

Wereldwijd is 75% van alle landbouwgewassen de afgelopen eeuw uitgestorven. Voor onze toekomstige voedselvoorziening is de genetische rijkdom van groenterassen van levensbelang. Als antwoord op dit probleem teelde pionier Ruurd Walrecht op zijn Oerakker honderden met uitsterven bedreigde rassen. Hij kreeg weinig waardering voor zijn werk en in 2006 is hij plotseling gestopt en naar Zweden vertrokken. Het levenswerk van Ruurd wordt in Eeuwige Moes, een documentaire van Catherine van Campen, op indrukwekkende wijze in beeld gebracht. Ruurd zelf is de grote afwezige in de documentaire. Het verhaal wordt verteld door mensen die met hem hebben samengewerkt op de Oerakker. Op donderdag 29 mei om 22.50 uur zendt de NPS in het kader van Holland.Doc de documentaire Eeuwige Moes uit. Donateurs van Stichting Zaadgoed kunnen na de tv-uitzending de dvd met € 3,- korting bestellen, onder vermelding van 'abonnee Kiemkracht', de dvd kost dan € 14,- (incl. BTW en verzendkosten). Bestellen kan bij: Zuidenwind Filmproductions, Postbus 4673, 4803 ER Breda of via: www.zuidenwind.nl.

Zaadgoed de boer op

Vrijwilligers van stichting Zaadgoed gaan steeds vaker 'de boer op' om het belang van biologische veredeling bij een breder publiek onder de aandacht te brengen. Zo had Zaadgoed in februari een stand op de drukbezochte Biovak, de vakbeurs voor biologische boeren en tuinders. In mei was Zaadgoed te zien op de jaarlijkse tuinbeurs van de AVVN, de Nederlandse vereniging van volkstuinders. In het weekend van 21 en 22 juni, tijdens de open dagen van Biologica, zal Zaadgoed op verschillende biologische bedrijven aanwezig zijn. Wilt u de stand van Zaadgoed bezoeken of zelf ons werk promoten? Neem dan contact op via info@zaadgoed.nl

Zaden voor Algerije

De Belgische Willem van Cotthem is bezig met een uniek project. Hij roept iedereen op om zaden van o.a. meloenen, watermeloenen, pompoenen, paprika's, avocado's, papaya's en aubergines af te spoelen met water, even te laten drogen en naar hem op te sturen. Hij zorgt er voor dat met deze zaden prachtige moestuinen worden aangelegd in Algerijnse vluchtelingenkampen. Zaden over? Stuur ze naar: Prof. Dr. Willem van Cotthem, Beeweg 36, BE-9080 Zaffelare, België. Kijk voor meer informatie en tips voor het verzamelen en schoonmaken van zaden op: www.zadenvoorleven.wordpress.com

Waarom Stichting Zaadgoed ?

De biologische landbouw wil gezonde en smakelijke voeding produceren zonder kunstmest, chemische bestrijdingsmiddelen en gentechnologie. Daarvoor zijn rassen nodig die zijn aangepast aan de biologische teeltwijze. Biologische rassen met een brede weerstand tegen ziekten en plagen en een diepe beworteling om voldoende voedingsstoffen uit de bodem of organische mest te halen.

Om deze rassen te ontwikkelen is veel verdelingswerk nodig, veel meer dan er tot nog toe wordt gedaan. Stichting Zaadgoed is opgericht om biologische zaadteelt en veredeling te stimuleren. Dit doet ze onder andere door het ondersteunen van concrete verdelingsactiviteiten voor en door biologische telers en veredelaars. U hulp is daarbij hard nodig. Bent u enthousiast over de doelstellingen van Stichting Zaadgoed, word dan donateur door 10 euro (of meer) over te maken op giro 800 008 t.n.v. Stichting Zaadgoed te Utrecht, **o.v.v. uw naam en volledige adres**. Of kijk op www.zaadgoed.nl voor meer informatie.

ZAADgoed

Kiemkracht is een uitgave van Stichting Zaadgoed en verschijnt 2x per jaar.

Redactie: Maaïke Raaijmakers, Annelijn Steenbruggen, Linda Pater
Aan dit nummer werkten mee: Helen en Robert Koekoek, Michel Haring en Jaap de Vries.

Vormgeving & productie: www.burolaga.nl

Adres redactie en stichting Zaadgoed: p/a Biologica, Postbus 12048 3501 AA Utrecht
E-mail & website: info@zaadgoed.nl, www.zaadgoed.nl
Postbank nr 800 008

© Mixed Sources
Productgroep uit goed beheerde bossen, gecontroleerde bronnen en gerecycled materiaal.
www.fsc.org Cert no. COC-007111
© 1996 Forest Stewardship Council

gedrukt op
NineLives

